

Doporučený způsob citování pro studenty filosofie (ÚFaR)

Nezbytnost řádně citovat: Každá věta či jen převzatá víceslovná formulace musí být jasně vyznačena jako citace a musí u ní být uveden zdroj. Ten je třeba uvést i v případě, že je existující text jiného autora pouze parafrázován. V opačném případě jde o závažné pochybení.

Způsob citování obecně: Citovaný text dáváme do uvozovek (k vyznačení citace se neuzívá kurziva). Při citování pasáže delší než 4 řádky je možné text graficky oddělit od ostatního textu (samostatný blok textu, obvykle odsazený zleva). Zdroj musí být vždy uveden v poznámce pod čarou. Pokud odkazujeme opakovaně na tentýž zdroj v bezprostředně následujících poznámkách, je možné užít zkratku *tamt.* (tamtéž) s případným upřesněním čísel stran, pokud jsou jiné než v předcházející poznámce. Každý citovaný titul pak rovněž musí být zahrnut v závěrečné bibliografii. Bibliografii řadíme abecedně podle příjmení autorů.

Následující seznam obsahuje doporučené citační vzory¹ pro osm základních typů textů: (1) knihy v původním jazyce; (2) přeložené knihy; (3) e-knihy; (4) kapitoly (části) kolektivních monografií (sborníků); (5) články v odborných časopisech; (6) bakalářské, diplomové, disertační práce; (7) obsah webových stránek; (8) antické a středověké prameny v originále. Jedná se o vzory určené k citování děl v česky psaných pracích. Pro psaní v jiných jazycích je možné buď tyto vzory adaptovat (např. v angličtině místo „vyd.“ píšeme „ed.“, atp.), nebo zvolit styl určený přímo pro daný jazyk.²

Citačních stylů existuje celá řada (např. jednotlivá nakladatelství mívají často svůj vlastní), přičemž ne všechny jsou pro náš obor vhodné. V každém případě je nezbytné, aby odkazy byly úplné (obsahovaly všechny náležitosti) a jednotné (napříč celým textem byl zachován tentýž styl). K úpravě citací je rovněž možné použít jeden z dostupných citačních manažerů (např. Zotero, Mendeley, atd.), ale i zde je třeba dbát na úplnost (manažer často dělá při automatickém generování citačních položek chyby, které je třeba v programu důsledně opravovat) a jednotu.

1. Knihy v původním jazyce³

1.1 V poznámkách pod čarou

1.1.1 První výskyt: Jméno a příjmení autora/ů,⁴ název knihy (místo vydání: nakladatel, rok vydání), čísla stran⁵.

Zadie Smith, *Swing Time* (New York: Penguin Press, 2016), s. 315–16.

Brian Grazer a Charles Fishman, *A Curious Mind: The Secret to a Bigger Life* (New York: Simon & Schuster, 2015), s. 12.

Pavel Kouba, *Nietzsche: filosofická interpretace* (Praha: OIKOYMENH, 2006), s. 256–66.

John D'Agata (vyd.), *The Making of the American Essay* (Minneapolis: Graywolf Press, 2016), s. 177–78.

1.1.2 Další výskyty (zkrácená verze): Příjmení autora/ů, zkrácený název knihy⁶, čísla stran.

Smith, *Swing Time*, s. 320.

Grazer a Fishman, *Curious Mind*, s. 37.

Kouba, *Nietzsche*, s. 12.

D'Agata, *American Essay*, s. 182.

¹ Podle Chicago Manual of Style: Notes and Bibliography (s drobnými úpravami).

² Pro angličtinu se nabízí styl uvedený v předchozí poznámce: https://www.chicagomanualofstyle.org/tools_citationguide/citation-guide-1.html.

³ Pokud citujeme, resp. uvádíme v bibliografii, kolektivní monografii jako celek, je způsob citace úplně stejný jako u knih, až na to, že místo autora/ů uvádíme vydavatele a za jejich výčtem píšeme: (vyd.). Viz poslední příklad.

⁴ Zde i jinde v poznámkách pod čarou: pokud je autorů více, uvádí se jejich jména v pořadí, v jakém je uvádí zdroj, a oddělena čárkami s tím, že před jménem posledního uvedeného píšeme „a“. Např.: Jméno1 Příjmení1, Jméno2 Příjmení2 a Jméno3 Příjmení3. Pokud má kniha více než tři autory, je možné psát pouze: Jméno1 Příjmení1 et al.

⁵ Zde i všude dále (není-li uvedeno jinak) platí, že se uvádí čísla stran (nebo číslo strany), na které (kterou) v textu chceme odkázat.

⁶ Zde i všude dále platí, že název se krátí tehdy, je-li to vhodné (pokud je název krátký, zůstane v původní podobě).

1.2 V závěrečné bibliografii: Příjmení, jméno autora/ů.⁷ Název knihy. Místo vydání: nakladatel, rok vydání.

Grazer, Brian – Fishman, Charles. *A Curious Mind: The Secret to a Bigger Life*. New York: Simon & Schuster, 2015.

Kouba, Pavel. *Nietzsche: filosofická interpretace*. 2. vydání.⁸ Praha: OIKOYMENH, 2006.

Smith, Zadie. *Swing Time*. New York: Penguin Press, 2016.

D'Agata, John (vyd.). *The Making of the American Essay*. Minneapolis: Graywolf Press, 2016.

2. Přeložené knihy⁹

2.1 V poznámkách pod čarou

2.1.1 První výskyt: Jméno a příjmení autora/ů, název knihy, přel. jméno a příjmení překladatele/ů (místo vydání: nakladatel, rok vydání), čísla stran.

Jean-Paul Sartre, *Bytí a nicota*, přel. Oldřich Kuba (Praha: OIKOYMENH, 2006), s. 146.

2.1.2 Další výskyty (zkrácená verze): Příjmení autora/ů, zkrácený název monografie, čísla stran.

Sartre, *Bytí a nicota*, s. 184.

2.2 V závěrečné bibliografii: Příjmení, jméno autora. Název knihy. Přeložil jméno a příjmení překladatele. Místo vydání: nakladatel, rok vydání.

Sartre, Jean-Paul. *Bytí a nicota*. Přeložil Oldřich Kuba. Praha: OIKOYMENH, 2006.

3. E-knihy

3.1 V poznámkách pod čarou

3.1.1 První výskyt: Jméno a příjmení autora/ů nebo vydavatele/ů, název knihy (místo vydání: nakladatel, rok vydání), čísla stran¹⁰, webová stránka / název databáze.

Herman Melville, *Moby-Dick; or, The Whale* (New York: Harper & Brothers, 1851), s. 627, <http://mel.hofstra.edu/moby-dick-the-whale-proofs.html>.

Philip B. Kurland a Ralph Lerner (vyd.), *The Founders' Constitution* (Chicago: University of Chicago Press, 1987), kap. 10, <http://press-pubs.uchicago.edu/founders/>.

Brooke Borel, *The Chicago Guide to Fact-Checking* (Chicago: University of Chicago Press, 2016), s. 92, ProQuest Ebrary.

Jane Austen, *Pride and Prejudice* (New York: Penguin Classics, 2007), kap. 3, Kindle.

3.1.2 Další výskyty (zkrácená verze): Příjmení autora/ů nebo vydavatele/ů, zkrácený název knihy, čísla stran⁴.

Melville, *Moby-Dick*, s. 722–23.

Kurland a Lerner (vyd.), *Founders' Constitution*, kap. 4.

Borel, *Fact-Checking*, s. 104–5.

Austen, *Pride and Prejudice*, kap. 14.

⁷ Zde i jinde v závěrečné bibliografii: pokud je autorů více, uvádí se jejich jména v pořadí, v jakém jsou uvedena ve zdroji, a oddělena pomlčkou. Např.: Příjmení1, Jméno1 – Příjmení2, Jméno2 – Příjmení3, Jméno3. Pokud má kniha více než tři autory, je možné psát pouze: Příjmení1, Jméno1, et al.

⁸ Zde i jinde: pokud jde o jiné než první vydání, je třeba to uvést v bibliografii.

⁹ Pokud přeložené dílo spadá mezi antické nebo středověké prameny, je zvykem odkazovat primárně na strany a řádky (resp. knihy, kapitoly, oddíly, atd.) klíčových edic, které jsou zpravidla uváděny i v překladech. Např. Aristotelés, *Druhé Analytiky*, 99b.

¹⁰ Pokud nejsou k dispozici, pak číslo kapitoly.

3.2 Závěrečná bibliografie: Příjmení, jméno autora/ů nebo vydavatele/ů. Název knihy. Místo vydání: nakladatel, rok vydání. Webová stránka / název databáze.

Austen, Jane. *Pride and Prejudice*. New York: Penguin Classics, 2007. Kindle.

Borel, Brooke. *The Chicago Guide to Fact-Checking*. Chicago: University of Chicago Press, 2016. ProQuest Ebrary.

Kurland, Philip B. – Lerner, Ralph (vyd.). *The Founders' Constitution*. Chicago: University of Chicago Press, 1987. <http://press-pubs.uchicago.edu/founders/>.

Melville, Herman. *Moby-Dick; or, The Whale*. New York: Harper & Brothers, 1851. <http://mel.hofstra.edu/moby-dick-the-whale-proofs.html>.

4. Kapitola (část) kolektivní monografie (sborníku)

4.1 V poznámkách pod čarou

4.1.1 První výskyt: Jméno a příjmení autora/ů, „název kapitoly“, in: jméno a příjmení vydavatele/ů (vyd.), název monografie (místo vydání: nakladatel, rok), čísla stran.

Henry David Thoreau, „Walking“, in: John D'Agata (vyd.), *The Making of the American Essay* (Minneapolis: Graywolf Press, 2016), s. 177–78.

Klára Jelínková, „Otisk a obraz. Fenomén otisku jako výzva k prohloubení úvah o umění“, in: Martin Vrabec (vyd.), *Filosofické reflexe umění* (Praha: Togga, 2010), s. 411–42.

4.1.2 Další výskyty (zkrácená verze): Příjmení autora/ů, „zkrácený název kapitoly“, čísla stran.

Thoreau, „Walking“, s. 182.

Jelínková, „Otisk a obraz“, s. 435.

4.2 V závěrečné bibliografii: Příjmení, jméno autora/ů. „Název kapitoly“. In: jméno a příjmení vydavatele/ů (vyd.), název monografie, čísla stran¹¹. Místo vydání: nakladatel, rok vydání.

Jelínková, Klára. „Otisk a obraz. Fenomén otisku jako výzva k prohloubení úvah o umění“. In: Martin Vrabec (vyd.), *Filosofické reflexe umění*, s. 411–42. Praha: Togga, 2010.

Thoreau, Henry David. „Walking“. In: John D'Agata (vyd.), *The Making of the American Essay*, s. 167–95. Minneapolis: Graywolf Press, 2016.

5. Článek v odborném časopise

5.1 V poznámkách pod čarou

5.1.1 První výskyt: Jméno a příjmení autora, „název článku“, název časopisu a číslo (rok vydání), čísla stran.

Susan Satterfield, „Livy and the Pax Deum“, *Classical Philology* 111, no. 2 (2016), s. 170.

Václav Němec, „Bezejmenná – mnohojmenná thearchie“, *Reflexe* 37 (2009), s. 4.

5.1.2 Další výskyty (zkrácená verze): Příjmení autora, „zkrácený název článku“, čísla stran.

Satterfield, „Livy“, s. 172–73.

Němec, „Bezejmenná“, s. 11.

---

¹¹ Uvádí se čísla stran celé citované kapitoly (části).

5.2 Závěrečná bibliografie: Příjmení, jméno autora. „Název článku“, *název časopisu* a číslo (rok vydání), čísla stran¹².

Němec, Václav. „Bezejmenná – mnohojmenná thearchie“. *Reflexe* 37 (2009), s. 3–29.

Satterfield, Susan. „Livy and the *Pax Deum*“. *Classical Philology* 111, no. 2 (2016), s. 165–76.

6. Bakalářské, diplomové, disertační práce

6.1 V poznámkách pod čarou

6.1.1 První výskyt: Jméno a příjmení autora, „název práce“ (bakalářská/diplomová/disertační práce, *název univerzity*, rok obhajoby), čísla stran.

Cynthia Lillian Rutz, „*King Lear* and Its Folktale Analogues“ (disertační práce, University of Chicago, 2013), s. 99–100.

Hynek Bartoš, „Duše a tělo: studie k počátkům antického myšlení o lidské přirozenosti“ (disertační práce, Univerzita Karlova v Praze, 2003), s. 110.

6.1.2 Další výskyty (zkrácená verze): Příjmení autora, „zkrácený název práce“, čísla stran.

Rutz, „*King Lear*“, s. 158.

Bartoš „Duše a tělo“, s. 17.

6.2 Závěrečná bibliografie: Příjmení, jméno autora. „Název práce“. Disertační // Magisterská // Bakalářská práce, *název univerzity*, rok obhajoby.

Bartoš, Hynek. „Duše a tělo: studie k počátkům antického myšlení o lidské přirozenosti“. Disertační práce, Univerzita Karlova v Praze, 2003.

Rutz, Cynthia Lillian. „*King Lear* and Its Folktale Analogues“. Disertační práce, University of Chicago, 2013.

7. Obsah webových stránek

7.1 V poznámkách pod čarou

7.1.1 První výskyt: „Název textu / záložky“, *název vyšší záložky*,¹³ *název stránky*, poslední úprava / datum přístupu, *adresa webové stránky*.

„Privacy Policy“, Privacy & Terms, Google, poslední úprava 17. dubna 2017, <https://www.google.com/policies/privacy/>.

„About Yale: Yale Facts“, Yale University, navštíveno 1. května 2017, <https://www.yale.edu/about-yale/yale-facts>.

7.1.2 Další výskyty (zkrácená verze): „Zkrácený název.“

„Privacy Policy.“

„Yale Facts.“

7.2 Závěrečná bibliografie (podle abecedy): *Název stránky*. „Název textu / záložky“. *Název vyšší záložky*.⁶ *Poslední úprava / datum přístupu, adresa webové stránky*

Google. „Privacy Policy“. Privacy & Terms. Poslední úprava 17. dubna 2017. <https://www.google.com/policies/privacy/>.

Yale University. „About Yale: Yale Facts.“ Navštíveno 1. května 2017. <https://www.yale.edu/about-yale/yale-facts>.

¹² Uvádí se čísla stran celého článku.

¹³ Pokud existuje.

8. Antické a středověké prameny v originále

8.1 antické prameny

Pokud odkazujeme na antické prameny v původním jazyce, můžeme využít zkratky autorů a děl např. podle slovníku Liddell-Scott-Jones (pro řečtinu)¹⁴ a podle Oxford Latin Dictionary (pro latinu).¹⁵ Za nimi uvádíme odkaz na (a) danou knihu a kapitolu (a příp. nižší stupně členění jako oddíly či paragrafy), (b) stránku a (c) řádek. Pro každé dílo jsou zvyklosti trochu jiné, ale obecně platí, že pokud odkazujeme na konkrétní pasáž a standardní edice čísluje řádky, měl by odkaz vždy obsahovat alespoň (a) + (c) nebo (b) + (c). Ale je možné uvést také všechny tři údaje.

Arist. APo. 2. 19 99b30–31. (= Aristotelés, 19. kapitola 2. knihy *Druhých analytik*, str. 99b, řádky 30–31)

Plot. 2. 8. 5. 4.¹⁶ (= Plótínos, 5. kapitola 8. pojednání 2. *Enneady*, řádek 4)

Cic. Ac. 1. 23. (= Cicero, 23. oddíl první knihy spisu *Academica*)

V bibliografii by pak (nejlépe v samostatném pododdílu) měly být uvedeny užívané edice.

Aristotelés, *Analytica posteriora*. In: *Analytica priora et posteriora*. Vyd. W. D. Ross. Oxford: Clarendon Press, 1964, s. 114–183.

Plótínos, *Plotini opera*, sv. 1. Vyd. P. Henry a H.-R. Schwyzer. Leiden: Brill, 1951.

Cicero, *Academicorum reliquiae cum Lucullo*. Vyd. O. Plasberg. Leipzig: Teubner, 1922.

8.2 středověké prameny

Pokud se odkazuje na středověké prameny v původním jazyce, je třeba nejprve uvést celé jméno autora v české podobě (pokud existuje) a latinský název díla ve zkrácené podobě. Přitom lze použít zkratky např. podle manuálu nakladatelství OIKOYMENH.¹⁷ Za nimi se uvádí odkaz na danou knihu a kapitolu a příp. na nižší stupně členění (oddíly či paragrafy). V závorce je pak třeba uvést použité vydání, příslušnou stranu a příp. i řádky. Pokud edice vyšla v nějaké řadě, uvádí se zkratka této řady s číslem svazku a příslušnou stranou. Jinak stačí uvést příjmení vydavatele s příslušnou stranou.

V případě středověkých sum a komentářů se kromě příslušné knihy navíc uvádějí zkratky a čísla příslušných kvestií (q.), článků (a.) a odkaz na corpus (corp.) či na příslušnou odpověď na námitku (ad + číslo odpovědi). Při odkazech na středověké sumy a komentáře není nutné uvádět v závorce použité vydání s příslušnou stranou. V tomto případě stačí uvést edici v bibliografii.

Augustin, *Confess.* XI, 11, 13 (CCL 27, 201) (= Augustin, 11. kniha, 11. kapitola, 13. paragraf *Vyznání*, edice: 27. svazek řady *Corpus Christianorum, Series Latina*, strana 201).

Boëthius, *De hebdomadibus* 14 (Moreschini 187) (= Boëthius, 14. paragraf traktátu *De hebdomadibus*, edice: Claudio Moreschini, strana 187).

Tomáš Akvinský, *Summa theol.* I, q. 1, a. 7, corp. (= Tomáš Akvinský, 1. kvestie, 7. článek, corpus, 1. svazku *Theologické sumy*).

V bibliografii se pak v každém případě uvádí jméno, celý název díla i použitá edice.

Augustin, *Confessiones*. Vyd. L. Verheijen. CCL 27. Turnhout: Brepols, 1981.

Boëthius, *De hebdomadibus*. In: *De Consolatione Philosophiae; Opuscula Theologica*. Vyd. C. Moreschini. BT. München – Leipzig: K. G. Saur, 2000, s. 186–94.

Tomáš Akvinský, *Summa theologiae*. Opera omnia (Editio Leonina), IV–XII. Roma: Ex Typographia Polyglotta S. C. de Propaganda Fide, 1888–1906.

¹⁴ http://stephanus.tlg.uci.edu/ljsj/01-authors_and_works.html.

¹⁵ <http://www.oxfordscholarlyeditions.com/page/abbreviations>.

¹⁶ Tam, kde jde o autora jediného díla, není třeba uvádět jeho název.

¹⁷ https://www.oikoymenh.cz/pub/Pokyny_pro_automaty_OIKOYMENH.pdf